

onalnom sajmu u Podgorici

zdrma ževnosti

Identitet više oblikovala tumačenja nego djelo

Razvoj štamparstva u Crnoj Gori, prema riječima Živka Andrijaševića, identitetski nije uticao na razvoj društva u vremenu kada je ono bilo u povoju.

- Proces formiranja identiteta više su oblikovala tumačenja djela, nego ona sama. Čak i kada je proces pismenosti u Crnoj Gori porastao, zadržao se taj princip interpretacije. Danas štamparija Crnojevića utiče više na nas nego na naše prethodnike - kazao je Andrijašević.

evropskih zemalja u 15. i 16. vijeku.

- U današnjem Petrovgradu nalazi se 45 jugoslovenskih knjiga, od čega 25 crnogorskih. Božidarova štamparska djelatnost je iskaz istinskog rodoljublja i sentimentalne vezanosti za zavičaj emigranta u tuđini kojem je ostao vjerran. Njegov Psaltir je sveštena, bogoslužbena knjiga, a tekstovi u pogovoru posmatrani u cjelini, ostavljaju utisak poetsko-istorijskog kolaža, literarnog mozaika sa religioznom pozadinom - kazao je Šekularac.

DUHOVNI POKRET

Ono što je neosporno, kako je kazala Ljiljana Pajović-Dujović, jeste činjenica da je Božidar Vuković Podgoričanin bio rodonačelnik prosvjetiteljske misli u Crnoj Gori, jer je djelovao mnogo prije nego što je prosvjetiteljstvo kao duhovni pokret zapljusnuo naše krajeve. Pajović-Dujović je podsjetila i da je on vjerovao u moć knjige i nije je doživljavao kao

individualnu svojinu, nego narodno dobro.

Prve štampane knjige, prema riječima Draška Došljaka, važne su i zbog praćenja kontinuiteta onog ambijenta od staroslovenskog jezika do savremenog crnogorskog jezika. One, kako je kazao, najbolje pokazuju istorijski razvoj fonetike i morfologije.

Nedostaci proučavanja istorijske građe prvih štampanih knjiga, konkretno kada je u pitanju štamparija Crnojevića, kako je kazao Dragutin Papić, ogledaju se u tome što se često zapostavlja njena kulturno-umjetnička dimenzija. Kako je naveo, malo se zna o tome da su knjige koje su u njoj štampane, naročito ilustracije, rađene pod uticajem gotičke i ranorenesansne kulture.

Na okruglom stolu o istoriji crnogorskog štamparstva govorili su i sekretarka Sekretarijata za kulturu i sport glavnog grada Ana Medigović, Nela Savković-Vukčević, kao i Aleksandar Radoman. **S.V.**

Realizacija projekta „Podgoričko Gradsko za sjever“

Scena iz predstave „Ivo Vizin - kapetan od snova“

PODGORICA - Predstava „Ivo Vizin - kapetan od snova“ (12+), sa Dramske scene za djecu Gradskog pozorišta, biće izvedena večeras u 18 sati, u Domu kulture u Pljevljima. Ovim gostovanjem naš teatar počinje realizaciju novog projekta „Podgoričko Gradsko za sjever“, koji je podržalo Ministarstvo kulture. - Jedan od ciljeva novog repertoarskog koncepta Gradskog pozorišta jeste da naše predstave dopru do što šireg sloja publike i to ne samo u Podgorici već u cijeloj Crnoj Gori, sa posebnim fokusom na sjever zemlje koji je često nepravedno zapostavljen. Ovim projektom dajemo i mali doprinos edukaciji i njegovanju teatarske publike (posebno najmlađe) u

ovom dijelu naše države, u nadi da će ovaj i slični poduhvati postati ustaljena praksa - saopšteno je iz Gradskog pozorišta. Pored Pljevalja, kroz projekat „Podgoričko Gradsko za sjever“ i publika iz Bijelog Polja i Mojkovca u narednom periodu biće u prilici da, osim „Iva Vizina“, pogleda još i „Prodavnicu igračaka“ Jaroslava Antonjuka, sa Lutkarske scene za djecu, kao i komad „O miševima i ljudima“ u režiji Dina Mustafića, sa Večernje scene. Predstava „Ivo Vizin - kapetan od snova“, prema tekstu Jelene Lele Milošević, režirao je Zoran Rakočević. Komad govori o najpoznatijem kapetanu iz Boke i prvom Slovenu koji je oplovio svijet. To je i topla priča o ljubavi, odrastanju, napuštanju. **R.K.**

Crnogorski simfonijski orkestar na otvaranju Nikšić Guitar festivala

NIKŠIĆ - Crnogorski simfonijski orkestar, pod upravom dirigentkinje, Nade Matošević-Orešković, otvoriće XIV Nikšić Guitar festival, večeras u 20 sati u Nikšićkom pozorištu. Ulaz je besplatan.

Shodno konceptu festivala koji je ove godine posvećen španskoj muzici, na repertoaru će se naći „Karmen svita br. 1“ i „Karmen svita br. 2“ Žorža Bizeta, „Španski kapričo“ Nikolaja Rimskog Korsakova i „Mediterranski koncert za gitaru i orkestar“ Manuela Kanjizaresa. Solističku dionicu u „Mediterranskom koncertu“ iz 2018. godine, svojevrsnom omažu španskom kompozitoru Hoakinu Rodrigu, tumačiće sam autor - renomirani španski gitarista Kanjizares. Koncert se realizuje u sklopu EU projekta Music Up Close Network programa Kreativna Evropa, u okviru segmenta koji se odnosi na podsticaj kreiranja i izvođenja savremenih ostvarenja za orkestarski ansambl.

- Veoma sam srećan što sam ponovo pozvan, ovog puta da nastupam sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom. Flamenko, koji ćemo predstaviti je najreprezentativnija španska muzika i nadamo se da ćemo napraviti pravi španski ambijent u koncertnoj dvorani - kazao je ovim povodom Kanjizares.

Kanjizares: Očekujte španski ambijent

Publika u Crnoj Gori, prema njegovim riječima, uvijek je fantastična. - Možete osjetiti njihovu ljubav prema muzici. Ovakvi festivali su važni jer nude javnosti da na najneposredniji

mogući način uživaju u muzici - kazao je Kanjizares. On će nastupiti i sutra večer, ali ovoga puta sa Huanom Karlosom Gomezom. Ova dva španska virtuoza već 20 godina uspješno nastupaju i stvaraju zajedno. - Gomeza poznajem zaista du-

go. Odličan je gitarista i još bolja osoba. Imamo dobar odnos, a to ćete moći da osjetite i na pozornici - rekao je Kanjizares.

Nastavak programa biće takođe u duhu španske umjetnosti i ovogodišnjeg slogana „Viva España!“ Treće festivalsko veče, u nedjelju, 6. oktobra, biće spoj poezije i muzike, iskustva i mladosti. U sali „Zahumlje“ od 20 sati zajednički će nastupiti mladi pjesnici, članovi Udruženja „Poenta Poetika“, koji će kazivati stihove Federika Garsija Lorke, uz pratnju učenika Muzičke škole „Dara Čokorilo“. Na zatvaranju festivala, 7. oktobra, biće priređeno internacionalno veče, u okviru kog će u sali „Zahumlje“ koncert održati studenti gitare iz Pariza, Strazbura, Sarajeva i sa Cetinja. Manifestaciju, čiji je organizator NVO Anagastum, osim Muzičkog centra Crne Gore, podržali su Ministarstvo kulture Vlade Crne Gore, opština Nikšić i Nikšićko pozorište. **R.K.**

Forum slovenskih kultura u Baru okupio 60 stručnjaka

U fokusu istorijsko nasljeđe

BAR - Forum slovenskih kultura, koji je okupio 60 eminentnih naučnika i stručnjaka iz oblasti muzeologije, arheologije, istorije i konzervacije iz 13 evropskih zemalja, počeo je juče u Baru.

Ministarstvo kulture Crne Gore kandidovalo je Bar kao grad posebne istorijske i kulturne baštine i barski Kulturni centar kao domaćina foruma. - Nakon velikih evropskih metropola jedan mali grad na obali Mediterana, kakav je Bar, pokazuje da ima, ne samo izvanredan turistički, već i kulturni potencijal - kazao je direktor Kulturnog centra iz Bara Erol Marunović. Prema riječima direktora Direktorata za kulturnu baštinu u Ministarstvu kulture, Aleksandra Dajkovića, kulturna baština je prioritet svih savremenih, odgovornih društvenih sistema i politika.

- Rukovodeći se time, Ministarstvo kulture se prioritarno opredijelilo za zaštitu i očuvanje kulturnog nasljeđa i prenošenje provjereno dobrih

Detalj sa Forum slovenskih kultura u Baru

praksi budućim generacijama. Na to nas obavezuju brojna materijalna i nematerijalna dobra - kazao je Dajković. Skup je u ime opštine Bar pozdravila potpredsjednica Tanja Spičanović, koja je naglasila da joj je posebna čast što je Bar domaćin ovog značajnog okupljanja i istakla njegovu multietničnost i multikulturalnost. Forum će trajati do 6. oktobra, a u sklopu manifestacije biće dodijeljena i već tradicionalna nagrada Forum „Živa“, koja se

dodjeljuje muzeološkim institucijama za njihov izuzetan doprinos u promovisanju projekata i praksi slovenskog svijeta. Učesnici foruma, tokom višednevnog boravka u Baru, običiće i kulturno-istorijske znamenitosti grada pod Rumijom. Forum je osnovan 2004. godine, sjedište mu je u Sloveniji i povezuje 13 zemalja: Bjelorusiju, Bugarsku, BiH, Hrvatsku, Češku, Slovačku, Poljsku, Srbiju, Rusku Federaciju, Ukrajinu, Makedoniju, Crnu Goru i Sloveniju. **V.K.V.**

„Sjećanja“ danas u CANU

PODGORICA - Grupna multimedijalna izložba „Sjećanja“, autora Marije Džoganović, Balše Gobovića i Marka Gošovića, biće otvorena danas u 14 sati u velikoj sali Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

Izložba na interesantan način povezuje fotografiju, zvuk i miksmidiju i to upravo kroz prizmu sjećanja. Organizator je Centar mladih naučnika i umjetnika CANU. Izložba će biti otvorena narednih sedam dana, a posjete su moguće radnim danima od 8 do 16 sati. **A.D.**

„Crnogorac u tranziciji“ gostuje u Splitu i Sinju

KOTOR - Predstava „Crnogorac u tranziciji“, u produkciji Teatra 303 iz Kotora, biće izvedena danas u Splitu, u organizaciji Udruženja Crnogoraca iz tog hrvatskog grada. Riječ je o turneji Teatra 303, koja će je do sada već obuhvatila gradove poput Zagreba, Dubrovnika, Pule, Peroja, Umaga i Ugljana. Nakon Splita, predstava će biti sutra izvedena u Sinju, u okviru Kazališnog maratona, na kojem će učestvovati i pozorišta iz Srbije i Hrvatske.

- Za nas su ovi pozivi velika čast i potvrda da je program Teatra 303 interesantan cr-

Plakat predstave

nogorskoj i regionalnoj publici, jer je potvrđeno da kotorski duh donosi svježinu i smijeh

gdje god da se igra. Satira i humor koji njeguje Teatar 303 svih ovih 39 godina je prihvaćen i van okvira granica Crne Gore, jer obrađuje probleme koje tište običnog malog čovjeka i njegovo nesnalaženje u pohlepi ovdašnjeg društva - kazao je direktor Teatra 303 Dragan Buzdovan. Komedija „Crnogorac u tranziciji“, prema njegovim riječima, osvrt je na dešavanja u poslijeratnom periodu i pogled na našu tranziciju od doba komunizma do današnjeg pluralizma. - Priča je isprepljetana događajima, koji su bili značajni za

našu sredinu i isti su obrađeni sa mnogo doze humora i satire. Ova monodrama obuhvata period u kom se živjelo bezbrižno i sa malo bilo zadovoljno, pa sve do ovoga danas kad je pohlepa za bogastvom nadjačala i normalni razum. Humor je prisutan od početka do kraja priče, jer glavni moto je da treba prije svega nasmejati gledaoce i omogućiti im da taj sat vremena zaborave na probleme koji ih okružuju, a istovremeno kroz priču, satiricom opomenuti one koji mogu ovu našu stvarnost popraviti u interesu svih - kazao je Buzdovan. **J.N.**